

Hjálp til sjálvhjálp

-Tað er okkara vón, at vit við okkara kunnleika til fráländavinnu, kunnu verða við til at veita 'hjálp til sjálvhjálp' til føroyskar einstaklingar, virkir og føroyskt vinnuliv sum heild siga teir baðir Sumi á Dalbo og Rói Strom, sum herfyri stovnaðu fyrirtøkuina „North Atlantic Provider“ og lotu upp skrivstovu í Havn.

JAN MULLER

Stutt fyri jól lat upp heldur óvanlig skrivstova í Havn. Tað eru teir baðir Sumi á Dalbo og Rói Strom, ið hava fleiri royndir innan oljvinnu, ið hava tikið stig til „North Atlantic Provider“, sum síðani føroyskar og útlendskar fyrirtøkur hava stovnað í felag. Endamálið við nýggju fyrirtøku, sum er sett á stovn við eini komandi føroyskari oljvinnu fyri eygað, er at kunna veita tænastur til serstakliga føroyskar fyrirtøkur og einstaklingar, sum ætla at virka í oljvinnu.

Sumi á Dalbo sigur, at ein av teirra fyrstu uppgávum hevur verið at útvega teimum føroyingum, sum í desember mánaði tóku prógv í oljuboring við tekniska skulan í Havn, praktikpláss.

Tað hevur eynast teimum at útvega øllum teimum 12, sum í dag fáa prógvini handað av sjálvum undirvísingarmálaráðharrinum, praktikpláss í Noregi. Hetta er tó ikki komið endaliga uppá pláss. Tað er eisini ein spurningur um líggjng.

Sumi á Dalbo, sum seinastu árin hevur arbeitt við oljumálum fyri Suður-vestur-samtakið, sigur, at hann eisini í nýggju fyrirtøku fer at taka sær av uppgávum fyri kommunurnar í hesum samtaki.

Uppgávurnar, sum liggja fyr framman eru nogvar og fjølbroytt, eitt nú verður arbeitt við at fáa samstarv við fyrirtøkur í Skotlandi eitt nú innan supplyokid.

Ein av uppgávum, sum nýggja fyrirtøkan bjóðar sær at taka sær av er at útvega føroyingum tjans við útlendskum oljuskipum. Hetta er tað arbeiðið, sum ALS fyri nokrum árin síðani fór undir. Nú hava teir hjá North Atlantic Provider eitt ávíst samstarv við ALS, at tá tyrispurningar eru frá føroyingum um arbeiði við útlendskum oljuskipum, so taka m.a. teir sær av hesum.

„Vit vilja uppá longri sikt roynd at fáa fastar avtalur við ávíst reioðarir, soleiðis at hetta kann koma í eina meira fasta legu sigur Sumi á Dalbo.

Rói Strom, sum baði er skipsforari og hevur royndir frá baði oljuskipum og oljupallum, stendur fyri hesum partinum av arbeiðinum hjá fyrirtøku.

Føroyskar/útlendskar loysnir

Nú royni verður at útvega føroyingar til arbeiðsuppgávur í eini komandi oljuleiðing hevur verið frammi í orðaskiftinum í hvønn mun oljufelagini fara at brúka føroyska arbeiðsmegi, í hvønn mun hetta er eitt ynski frá føroyskari síðu og síðani í hvønn mun vit hava fólkini, til tær ávísu arbeiðsuppgávurnar. Vit spurdu Suna á Dalbo, hvørja viðmerking hann hevur til hetta!

„Um vit ikki skaffa loysnir og kompetent fólk og vísa oljvinnu á orsökir til at brúka føroyska arbeiðsmegi, so verða alt útlendskar loysnir. Tað er eingin loyna, at eitt oljufelag, sum vil arbeiða í føroyska økinum av strategiskum orsökum hevur áhuga í at vísa goodwill yvirfyri føroyingum og hava vit so útbúgvit fólk, sum kann taka sær av uppgávum á jøvnum fotti við aðrar, so er tað rimuliga innlýsand, at hetta verður gongdin.“

Sumi á Dalbo visir á, at fingur hesir fyrstu føroyingar, sum hava gingið á borsteiði í Føroyum, ikki praktikiðina við og tað steðgði har, so hava útlendsku felagini grundgevingar fyri ikki at brúka føroyingar, nevnliga at føroyingar hava ikki praktisku royndirnar og tí verða teir royndir til at brúka síni egnu fólk.

Sumi á Dalbo heldur tað tí vera rætt av føroyingum at leggja dent á, at ynski okkara er, at føroyingar, sum hava neyðuga forleikan og royndirnar kunnu vera við til at manna eitt nú borpallarnar í einum leiðskeiði. Tað eigur at bera til at hava føroyingar sum ein part av manningini.

„Tað einasta vit mugu vera varnir við er seta prosent á slík ynski ella krøv, um tí tað ikki klárar at liggja tí upp kortini.“

Sumi á Dalbo visir á, at vit mugu rokna við, at olju-

felagini í fyrsta lagi vilja koma við sínum egnu fólkum. „Rokna vit við goodwill frá teirra síðu uttan sjálvi at fyri teirra okkum til at avbjóðingarnar, so hugsa vit skeið. Og tað er netup her, at North Atlantic Provider kemur inn í myndina.“

Sumi á Dalbo sigur viðari, at fólk, sum ringja til teirra um at fáa arbeiði við eitt nú útlendskum seismikkskipum, gera hetta m.a. við tí fyrri eygað at kunna arbeiða í hesi vinnu, tá verulig gongd kemur á leiðingina við Føroyar.

Tí er tað ein týðningarmikil partur av teirra arbeiði at kunna vera við til at skaffa monnum royndirnar, soleiðis at vit hava fólkini tann dagin oljvinnan tekur seg upp.

Lat okkum hyggja nærri at, hvat North Atlantic Provider annars stendur fyr og hvørja uppgávur tað hevur sett sær fyr at arbeiða við:

Hvat er North Atlantic Provider?

North Atlantic Provider er eitt partafelag, sum er skrásett og virkar í Føroyum; ognarar felagsins eru útlendskar og føroyskar fyrirtøkur. N.A.P. vil stímbra upp undir, at eitt komandi fráländavirksemi ber í sær fleiri føroyskar arbeiðsmøguleikar eins og vinnuligan vøkstur og vinnuligt margteldni í baði styri og longri framtíð. Hetta er samstundis eitt føroyskt politiskt aðalmál, ið eisini er staðfest í seinastu frágreiningini frá oljuleiðingardnevndini (1997).

Oljufelag, fakkfólk, og persónar innan fráländavinnuna annars, eru samd um, at fløgur skulu halda á einum minimum í leiðingarfarsuni. Í staðin skulu vit leggja áherslu á, at samskipa, tilrættaleggja og samstarva soleiðis, at vit fáa sum mest burður teimum aktivum vit raða yvir í dag; hetta eru grundhugsjómir, ið fólkini aftanfyr N.A.P. taka fullt undir við. Eingin foring er fyri at vit kunnu fara í gongd við teimum fólkum,

virksom og fasilitetum sum vit raða yvir í dag. Tað er sjálvandi neyðugt við útlendskari hjálpi til ymskt serligt virkseim, men vinnu-meningin eigur, eftir okkara hugsan, at koma gjøgnum samstarv innan føroyskt vinnulivi tá ið hetta yvirhvør er gjørligt; hetta fyri at stímbra upp undir.

- at eitt komandi oljувirksemi kemur so nógvur og fjølbroyttum portum av føroyskum vinnulivi tilgøðar sum gjørligt.

- at føroysk luttøka í fráländavinnu kemur at byggja á ein smidligan bygnað, ið tekur hædd fyri serføroyskum viðurskiðum (smáar fyrirtøkur o.s.fr.).

- at føroysk luttøka í fráländavinnu kann veita eina kappingarføra tænastu á altjóða støði.

Hvør er North Atlantic Provider?

Abyrgdina fyr dagligu leiðslu felagsins hevur Sumi á Dalbo, stjóri. Útbúgvingarliga hevur stjórin holla bakgrund við einum „M.A. int.po.eco.“ frá University of Leeds í Bretlandi og einum „Cand.scient.soc.“ frá Aalborg Universitet í Danmark.

Av altjóða arbeiðsroyndum kann stjórin m.a. vísa til starv á ST-hovudborgini í New York, har hann starvaðist hjá „Department for Policy Coordination and Sustainable Development“ (deildin fyri „burðardygga menning“). Royndir frá tilílikum starvi kunnu sjálsagt ikki yvirmetast tá ið talan er um altjóða samstarv/virksemi av einhvørjum slagi. Av arbeiðsroyndum, ið eru beinleiðis tengdar at oljvinnu, kann stjórin vísa til starv sum oljuleiðing hjá Suður-Vestur Samtakinum, ið er samtak myndað av 9 ymskum kommunum í Føroyum.

Rói Strom er undirstjóri í felagnum. Undirstjóri er skipsforari av útbúgving. Harafurta hevur hann tikið hopin av skeiðum og prógv-

um beinleiðis tengd at fráländavinnu; hesi skeið og prógv eru tikið í Esbjerg og Aberdeen. Undirstjóri hevur starvast á boripalli hjá Mærsk, har hann hevði ábyrgdina av øllum tilfari ið fór av og kom á boripallin (Barge Master) Undirstjóri hevur sumleiðis starvast hjá BP og Asco í Aberdeen og Peterhead í Skotlandi. Hæðani hann hevur serligt innlit í innkeyp og logistikk síðuna av fráländavinnu (supply).

Samansetingin av hollari teoretiskari vitan og vinnuligum royndum skuldi borga fyri, at dagliga leiðslan hjá „North Atlantic Provider P/I“ kann føra grundhugsjón felagsins út í lívið, nevnliga at stímbra upp undir at føroyskt vinnulivi við rættari tilrættarleggjng og samstarvi verður ført fyri at veita eina kappingarføra tænastu til eina komandi fráländavinnu.

Hvør er leiðluturin hjá North Atlantic Provider?

Í endamálsorðingini hjá N.A.P. stendur, at felagið vil arbeiða við altítt til vinnuligt virkseim í sambandi við fráländavinnu. Hendan orðing byggir á okkara sannføring um, at tað principielt er skilgott at hugsa í møguleikum istaðin fyri avmarkingum. Hinvegin eru teir eisini klárir yvir, at ein tilílik orðing kann geva fólk eina kenningu av, at her hava vit ein typískan „Jack of all Trades“, ið heldur seg fram at, hetta uttan mun til yrki ella forleika - hetta er als ikki veruleikin.

„Rætt er tað, at vit ætla at fáast við vinnuokki so ólík sum t.d. offshore-utbúgvingar og reioðar virkseim (offshore support), tann reyði tráðurin í øllum hesum er „management-funktionin“. Utan mun til um vit fáast við bátar, virkir ella einstaklingar so er okkara leiðlutur tann sami: „Management“. North Atlantic Provider P/I eigur ikki aktívur so sum hollir, bátar, kranar, virkir o.s.fr., og hevur felagið heldur ongur ætl-

Sumi á Dalbo, Rói Strom og Unn Hansen manna North Atlantic Provider í dag Um er útbúgvin eksportteknikkari og virkar sum skrivari í fyrirtøku Mvnd Alvar Haraldsen

anir um tilílik ognir. Á finum máli er „intellectual properties“ møguliga tann besta vendingin fyri at lýsa virkseim.

„Tað er okkara vón, siga teir baðir stigtakararnir til fyrirtøku, -at vit við okkara kunnleika til fráländavinnu, kunnu verða við til at veita 'hjálp til sjálvhjálp' til føroyskar einstaklingar, virkir og føroyskt vinnuliv sum heild. Konkret domi uppá tilílik virkseim er t.d. a) fáa einstaklingum møguleika til offshore-utbúgving við samstarv millum føroyskar- og útlendskar stovnar og fyrirtøkur, b) fáa føroyskum virkjum samband og/ ella avtalur við útlendsk virkir og felag, c) fáa føroyskum vinnulivi neyðuga vitan um kravdan (og egnar) forleika í sambandi við fráländavinnu (gøðskustýring o.s.fr.).“

Samanumtikið vóna Sumi á Dalbo og Rói Strom at verða eitt amboð fyri teirra ognarar og føroyskt vinnulivi í heild við altítt til, at vit fáa ment okkum sum arbeiðsmegi og vinnulivi við at gera nýtslu av teimum møguleikum og avbjóðingum sum ein fráländavinnu gevur okkum; hetta til gagns fyri føroyska samfelagið uttan mun til hvussu oljvinnuutgongdin annars kemur at hlynast (møguleikar eru t.d. eisini til staðar um tað ikki verður talan um oljuframleiðslu undir Føroyum)